

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Beckserek, Obilityeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Beckserek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

A tisztviselőtörvény a bizottság plénuma előtt.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Beograd, jul. 2.

A törvényhozó bizottság plénuma tegnap délelőt kezdette meg a tisztviselői törvény részletes megvitatását.

Napirend előtt felszólalt Trifkovity Márk törvényegységesítő miniszter, aki Dimitrijevity földmives-párti képviselő minapi beszédére válaszol, amelyben kérdést intéz, hogy miért nem hozták meg a kellő időben a tisztviselői törvényt. A miniszter kijelentette, hogy ez azért nem történhetett meg, mert a korábbi kormányok gyakran változtak és a sűrű kormányváltások megakadályozták a parlamenti bizottság munkáját.

Moszkovljevity (földm.) az alkotmány megsértését hangoztatja, amiért nem hozták meg idejében a tisztviselői törvényt.

A vita során több ellenzéki szónok azt javasolja, hogy az állami tisztviselők politikai állásfoglalásáról szóló szakaszba a következő mondatban, hogy „... nem lehet állami tisztviselő, aki az állam érdekei ellen való elveket valja... a „valja” szó helyett a „nyilvánítják”-t helyezzék be.

Honjce (kler.) kifejti, hogy a két szó teljesen egy és ugyanazon értelmű, felesleges tehát az eredeti szöveget megváltoztatni.

Jovanovity Jovan (földm.) amellett foglal állást, hogy a szakaszt teljesen kihagyják.

Kapetanovity (muz.) elmondja, hogy véleménye szerint a kérdéses szakasszal visszaélések történhetnek, azért elfogadása ellen foglal állást.

A német trónörökös mint elnökjelölt.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Berlin, jul. 2.

A Morgen című lap szerint a német trónörökösnek számos híve azzal a tervvel foglalkozik, hogy lehetővé tegye a trónörökösnek Németországba való visszatérését. Siker esetén egy lépéssel tovább mennének és a legközelebbi köztársasági elnökválasztásnál az elnökségre jelölik a trónörökösöt.

Ujabb politikai gyilkosság

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, jul. 2.

Carracas Gomezt, Venezuela államelnökét tegnap meggyilkolták.

A belpolitikai helyzet.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jul. 2.

A kormány a parlamentben való bemutatkozáskor kijelentette deklarációjában, hogy munkakormány lesz. Két hónapi parlamenti működése alatt hű maradt ehhez a programjához. A kormány megalakulása óta meghozta a rendkívüli hitelekéről és az indennitásról szóló törvényt, eltekintve az egyéb elévzött munkálatoktól. A két törvény megszavazása rendkívül fontos volt, ugy pénzügyi, mint gazdasági szempontokból. Messzemenő szükségessége csak a közeljövőben fog voltaképpen beigazolódni, amikor érezhetővé válik a két törvény hatása.

A kormány programjának legközelebbi pontja a véderő, a tisztviselői és az elemi károk elleni biztosításról szóló törvény. A véderőtörvényjavaslatot még a szkupstina ülésének ideje alatt megvitatta a törvényhozó bizottság. A tisztviselői törvénytervezet pedig most van a parlamenti bizottság plénuma előtt. Kormánykörökben erősen biznak abban, hogy a sürgős és fontos törvények meghozatala minden nehézség nélkül megtörténik, annál is inkább, mivel az ellenzéki pártok ezekben a kérdésekben ugyanazt az álláspontot foglalják el s már a programjuk miatt sem térhetnek ki az általános érdeki tervezetek elfogadása elől.

A parlamenti pártoknak a kormánnyal szemben való elhelyezkedése nem marad az utóbbi 2 hónapban minden változás nélkül. A szkupstina megnyitásokor és annak előmunkálatainál ellenzéknek esupán a demokrata-, a földmives- és a szocialista-párt mutatkozott. A radikális-párt mellett meg kormánytáborot alkotott a dzsemijet és a német-párt. Ideiglenesen lojálisnak nyilvánult a kormánnyal szemben a klerikális- és muzulmán-klub is.

A házelnök választásánál a

dzsemijetek (délserbiai muzulmánok) és a nemetek a radikális listára szavaztak, míg a klerikálisok és muzulmánok ekkor már balfelé kacsintottak. A két csoport ellenzéki magatartása különösen akkor nyilvánult meg takargatás nélkül, amikor Pasity parlamenti beszédében megállapította, hogy a a megegyezésre mind kevesebb a radikális-párt és Radicsék között a megegyezésre mind kevesebb a kilátás. Ettől a pillanattól kezdve hangoztatták vezetőpolitikusaik, hogy képviselőtársaikkal elhagyják a Házat. A merész tette természetesen nem merik magukat részánni, mert jól tudják, hogy meennyit veszítenének ezzel a választói előtt.

Az indennitás megvitatása előtt a kormány mellett kitarítottak még a délserbiai muzulmánok és a nemetek. Az utóbbi időben azonban, különösen az indennitási vita megkezdésekor mind nagyobb ellentétek támadtak a dzsemijet, a német-párt és a kormány között, aminek első következménye a németklub legutóbbi ellenzéki állásfoglalása volt. Politikai körökben bár nem tartják tartósnak a nemetek ellenzéki szereplését, mégis a kormánnyal szemben tanúsított lojalitás alapos megbillenését látják az indennitásnál követett eljárásban. A dzsemijettek továbbra is kitarának ugyan a kormány mellett, de könnyen eltérhetők eddigi utjuktól a kormány, ha nem teljesíti azokat a követeléseket, amelyekkel a párt legutóbb fellépett. A délserbiai muzulmánok ugyanis bizonyos kedvezményeket követelnek a délserbiai agrárkérdésben.

A „Tribuna”, mely közel áll a kormányhoz, a tegnapi lapjában feltüntetést keltő vezércikket közölt. A lap azt írja, hogy a kormány programjának keresztülvitele érdekében kénytelen lesz koncessziókat adni a németeknek és a dzsemijeteknek, még abban az esetben is, ha ez az állam érdekeinek a rovására megy.

A magyar igazságügyminiszter a zsidókérdésről.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, jul. 2.

Nagy Emil igazságügyminiszter a tisztvárkonyi aratóünnepen beszédet mondott, amely szabad, őszinte hangjával mindenféle nagy meglepedést keltett. Egyebek között azt mondotta:

Az ország konszolidációja ellen vét az, aki a kormányzó személyét csak egy vonalnyival is csökkenteni akarja a köztudatba bedobott legitimista jelszavakkal.

Tiltakozom azon felfogás ellen, hogy a társadalmi rend megvédésére különböző alakulatokra lenne szükség.

Szólt a nemzetgyűlés tekintélyének helyreállításáról, amelynek orvoslását a hárszabályrevízióban látja.

Az igazságügyminiszter nincs meglepedve az utóbbi évek keresztény politikájával, mert az nem volt egyébre, minthogy

a magyar zsidóság értékes elemeit a szélsőségekbe kergette, elkesereitette. Az egységes társadalmi erő kifejtéséről, harmonikus munkától eltávolította. Ellenben a zsidóság értékteleőbb harmadrangu elemeit oly hihetetlen módon meggazdagította, amire a történelemben nincsen példa.

A keresztény politika: — a keresztény fajmagyarság megerősítése. Nem a zsidót kell ütni és igazoltatni, hanem a keresztényt kell nemesíteni. Szoktassuk kitartó, alkotó munkára a keresztényeket. Csakis ilyen beállítás mellett várjövő a keresztény politikára. A mai keresztény politika igazán nem arra való, hogy fajunkat fölemelje abba a hatalmas gazdasági versenybe, amely az élni kívánó népekre várakozik.

Franciaország magára marad.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, jul. 2.

Az Observer írja, hogy akabinet megmáshatatlán elhatározása, hogy írásbeli választ követel a kormány kérdőívére. Ha ezt a francia kormány nem eszközölné, ugy a londoni kormány nyilvánosan leszögezi politikáját, rámutatva arra, hogy hová ragadja a francia politika Európát.

Crev párisi angol nagykövet kijelentette Poincarénak, hogy Anglia minden eszközzel megakadályozza Németország gazdasági őszeomlását és szükség esetén egyedül is válaszol a legutóbbi német jegyzékre. Ha kell, külön tárgya-

TÖZSDE

Július 2.

Beograd, (Zárlat) London 418, Páris 556, Newyork 91, Genf 1629, Szaloniki 252, Milano 40160, Prága 27450, Berlin 0051, Wien 0128, Bukarest 4625, Szófia 85.

Zürich, (Zárlat) Newyork 56850, London 2602, Páris 3380, Milano

246750, Berlin 00032, Bukarest 290, Prága 1706, Wien 000801250, Budapest 00650, Hollandia 223, Beograd 615, Varsó 00045.

Budapest, (Zárlat) Newyork 8400-8700, London 38410-39616, Páris 507-527, Zürich 1480-1540, Milano 369-389, Berlin 5-580, Bukarest 43-47, Prága 250-26350, Amsterdam 3289-3409, Beograd 91-95, Napoleon 29600.

lásokba becsatlakoztak és szükség esetén új alapokra helyezi politikáját.

Könnyen lehetséges, hogy összeülnek a semlegesek kormányai, amelyek a gazdasági kaoszt el akarják háritani és Olaszország, Anglia, Belgium határoznak majd Franciaország nélkül.

Baldwin végleg elhatározta, hogy a jóvátétel ügyében a cselekvés terére lép, mert az a felfogása, hogy Anglia legtöbbet szenved a Ruhr megszállásért. A Daily Mail arról értesül, ha Franciaország nem revideálja Ruhr-politikáját, úgy Anglia és az Unio kényszeríteni fogja Franciaországot háborus adósságainak megfizetésére.

A konzervatív-párt egy része, amely az angol ipart képviseli, az utóbbi napokban érintkezésbe lépett Németországgal.

Mit kell tenni kutya-harapás esetén?

A Pasteur-oltás és a veszettség.

Beeskerek, júl. 3.

Az utóbbi időben Beeskereken ijesztően elharapódzott kutya-harapásokkal kapcsolatban aktuálisnak véljük egy orvosi folyóirat érdekes szakeikkét leközlölni, amely Konradi Dániel dr. orvosnak, a kolozsvári Pasteur-intézet tudós vezetőjének tollából jelent meg. Habár a nálunk elregisztrált harapási esetek egyike sem bizonyult végzetesen komolynak, amennyiben nem forgott fenn a veszettség ténye, az előforduló marások közül sohasem tudhatjuk, veszedelmes-e vagy sem, azért az előrelátás bizonyos mértékben minden eset nyomán indokolt.

Konradi dr. felteszi a kérdést: Szükséges-e Pasteur-kezelés oly esetben, amikor valakit egy látszólag egészséges kutya megmar? Sokan — mondja Konradi — ezt a kérdést feleslegesnek tartják, mert az olyan ember, akit egészséges kutya harapott meg, nincs megfertőzve és így a veszettség elleni beoltása felesleges. Az orvosok véleménye erre nézve eltérő, viszont a hatóságok minden megmar egyént — még azokat is, akiknek nincs szüksége a kezelésre — a Pasteur-intézetbe küldenek.

1912 március 18-án — írja Konradi dr. — egy nagybirtokos fiát egy kis kutya megharapta. Másnap a kutyát elhozták hozzá. Bár akkor még csak a budapesti Pasteur-intézet létezett, Kolozsváron már behatóan foglalkoztak a veszettség problémájával. Konradi megvizsgálta a kutyát és egészségesnek találta. Március 29-én, azaz tizenegy nap múlva a kis kutyán kitört a veszettség és belepusztult. A nagybirtokos fiát erre Budapestre küldték, ahol csak április 1-én vették kezelést alá. A veszettség elleni oltást tehát a marástól számított tizenegy nap múlva eszközölték és az mégis eredményes volt. A szóbanforgó kis kutya, mielőtt a fut megharapta volna, egy másik kutyát is megmar, mely a marástól számított harminckilenc nap múlva pusztult el. Konradi az esetről azt a konklúziót vonja le, hogyha az illető állat, mely valamelyik egyént megmar, a marás után számított tizenegy napig él és gyanus viselkedést nem tanúsít, a Pasteur-kezelés felesleges. Ellenben, ha

Élet-halál harc a perlezi országúton.

Izgalmas küzdelem egy robogó kocsin.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, júl. 3.

Tegnap délután egy borzalmasan összeszurkált holttestet találtak a perlezi vásárról Titel felé igyekvő emberek a perlez-titeli országút mentén. A hulla fején hatalmas seb tátongott, melyből szüntelenül szivárgott a vér, oldalt a fején és arcán pedig több kisebb sérülés volt látható, melyek szintén bieskától eredhettek. A holttesttől nem messze állott a szerencsétlen meggyilkolt kocsija, míg a lovak kifogva, nyugtalanul ugráltak körül a szekeret, mely nemrégiben még izgalmas jelenetekben bővelkedő tragédiának volt a színhelye. A borzalmas leletről értesítették a titeli községi vezetőséget, valamint a perlezi csendőrséget, úgy hogy mindkét részről megindult a vizsgálát.

A helyszíni szemle úgy amennyire világosságot derített a rejtélyes bűnyűben. A meggyilkolt zsebeit gondosan átkutatták és tartalmát megvizsgálták. A nála talált iratokból rövidesen megállapíthaták a szerencsétlen földműves személyazonosságát. Kiderült, hogy az áldozat Petrovity Milán 26 éves titeli illetőségű földműves. Sérüléseinek szorgosabb megvizsgálásánál konstataáltak, hogy a halál fejserülés okozta, mely az agyvelőt súlyosan megsértve, agyvérzést idézett elő. A többi szúrás nem hatolt mélyre s jelentéktelennek látszik. Pontosabban láttelelet természetesen még nem vehettek fel, mert a Beeskerekéről kiküldendő bizottság ma érkezik a helyszínre s csak a boncolás fog erre nézve megbízható adatokkal szolgálni.

A tettest Polmanac Gyóka titeli földműves személyében még az este

elfogták. Azonnal hozzáfogtak kihallgatásához, mely teljes világosságot derített az országúton lejátszódott gyilkosság homályos részleteire is. A gyilkos vallomása szerint a tett elkövetésekor részeg volt. Perlezen a vásáron nagymennyiségű szeszestalt ivott, mely a rendesnél is jobban hatott szerzetére. Rövid alvás után kocsit után nézett, amely visszahozhatná Titelre. A vásáron találkozott Petrovity Milánnal, aki hajlandónak is mutatkozott arra, hogy elviszi a kocsiját. Békésen beszélgetve haladtak Titel felé. A község előtt jóval valami csekélység felett összeszólalkoztak, mely mind hevesebb tónusban folytatódott. A szóváltás annyira elfajult, hogy Pahmanac a vita hevében kést rántott és teljes erővel Petrovityra vetette magát. A lármától és a megtámadott segélykiáltásától megriadtak a lovak és elragadták a kocsit. Pohmanac nem hagyott fel a dulakodással, hanem igyekezett késével hozzáférközni a kétségbeesetten védekező Petrovityhoz. Hosszas verekedés után sikerült legyőznie a szerencsétlen földművest és bieskájával teljes erőből a fejére sújtott. Dulakodás közben több kisebb sérülés érte az áldozatot, melyek azonban nem voltak súlyosabb természetűek. A fejserülés halálos volt — Petrovity a szúrás után eszméletlenül esett össze s néhány perc múlva meghalt.

Pohmanac tettének következményeitől félve, megállította a lovakat és kikötve azokat, elmenekült. Titel felé vette útját, ahol a csendőrség még az este elfogta. A nyomozás befejeztével átkísérik a novisadi ügyészség fogházába.

gyelés alatt lévő állat a veszettség legkisebb jelét árulná el, a megmar egyént vagy azt, akit az állat csak a legenyhébb módon is megkarcolt, vagy aki az állat nyálához ért, a Pasteur-intézetbe kell küldeni afölötti aggodalom nélkül, hogy a kezeléssel elkésnek.

Véglegesen eldőlt a kereskedők villájának a sorsa.

A grémium veszi birtokába az épületet.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, júl. 3.

A beeskereki gyárosok és kereskedők egyesülete vasárnap délelőtt tíz óraor rendkívüli közgyűlést tartott a Lloyd nagytermében, amelyen a vámhivatal tisztviselőinek elhelyezésére vásárolt villa ügyében most már végérvényesen határoztak.

Az ülésen Jankovity Koszta egyesületi elnök távollétében Tolveth Oszkár elnökölt. Megnyitó szavai után Handler Lázár dr. referált az ügy mai helyzetéről és ismertette az érdekelt kereskedők köréből választott szűkebb körű bizottság döntését. A határozatot ja-

vaslat formájában előterjeszté a közgyűlésnek. Az indítvány szerint a Petrogradska (Melencei) utcában lévő volt Bakality-féle villát a grémium részére írják át és telekkönyvelik el, egyszerűen mint az egyesület tulajdonát tekintik, a grémium azonban kötelezze magát, hogy a kereskedők rész befektetéseit, vagyis 650.000 dináros vételárat visszafizeti. A bizottság az összeg visszatérítésére kedvező feltételeket szabott s mindenféle kamatról, részesedésről lemondott és csak az eredeti befektetési összegre tartotta fenn az érdekeltnek nevében igényét.

A közgyűlés Handler Lázár dr. referátumát nagy érdeklődéssel hallgatta végig. A bizottság által részletesen kidolgozott ajánlat nem talált ellenvetésre s azt minden változtatás nélkül, teljes egészében elfogadták. A villa sorsa tehát ezzel a határozattal végérvényesen eldőlt.

HIREK

Jul. 4.

1776-ban az amerikai Egyesült Államok proklamálják függetlenségüket.

1807-ben született Garibaldi, az olasz egységesítési küzdelmek hőse.

1905-ben Franciaországban a szénátus elfogadja az egyház és az állam különválásáról szóló törvényt.

Torontál-Temesmegye közgyűlése. Az állandó választmány tegnap délelőtt ülést tartott, amelyen a közgyűlés tárgysorozatát készítette elő. Torontál-Temesmegye közgyűlése ma délelőtt 9 órakor lesz a vármegyeháza nagytermében. A közgyűlésen többek között véglegesen határoznak a tisztviselők ruhasegélye ügyében.

Nemzetközi békekongresszus Novi Sadon. Novi Sadról jelenli tudósítónk: Tegnap érkeztek meg Novi Sadra a nemzetközi békeegyesület külföldi delegátusai. A vendégek közül Ramsay angol püspök, Ravasz és Józau magyar püspökök tegnap értek Novi Sadra. Ma délelőtt kilenc órakor a gör. kel. templomban, tíz órakor a református, 11 órakor pedig az ág. ev. templomban diszisztentisztelet lesz. Délben ülés a városháza nagytermében.

Szalai Jenő képkiallítása. Néhány hónapon át volt nyitva a Torontáli Kaszinóban Szalai Jenő festőművész képkiallítása. Annak idején, amikor a kiállítást a nagyközönség részére megnyitotta, részletesen kitértünk értékes alkotásainak ismertetésére. Hogy mennyiben fedte bírálatunk Szalai elvitathatatlanul magas művésznívóját, legjobban mutatta az a nagy érdeklődés, amely már az első napokban s azóta fokozottabb mértékben megnyilvánult munkái iránt. Beeskereken alig van előkelő szalon, melyet nem díszítene egy Szalai-kép, ami elvitathatatlan sikert, megértést tanúsít. Szerdán délben visszavonhatatlanul bezárja a művész képkiallítását. Néhány értékes darabja, kiegészítve új dolgokkal, még eladó, de remélhetőleg szintén rövidesen gazdát eszerel.

A vrsaci tüzoltók ünnepe. Julius 8-án ünnepli a vrsaci tüzoltótestület harmadik zászlószentelési ünnepét. Ez alkalommal diszes programot állított össze a rendezőség. Délelőtti fél 10 órakor ünnepi istentisztelet, 11 órakor ünnepélyes eskületétel a Kaszinó kertjében, fél három órakor tüzoltógyakorlatok az export-malmon. Délután négy órakor kezdődik a Hemberger-féle vendéglőben a nyári ünnepély.

Sikkasztók köre.

Tekintettel arra a körülményre, hogy a sikkasztótársadalom jelesei hiányát érzik egy meghiúsult körnek, hol egymással fesztelenül találkozhassanak, ugyisintén a tehetséges fiatal generációt is maguk köré gyűjtésük, elhatározták, miszerint megalakítják a *Fürge Sikkasztók Körét*. A házaspótló klub alapszabálytervezte és tisztikarának névsora alább következik:

Elnök: Kecskeméti Győző.

Alelnök: Jelínek Morton.

Ügyvezető-igazgató: Kopinics Jenő.

A kör sarkalatos elve: A pénz nem boldogít.

A kör célja: Tagjaiban ápolni és öregbíteni a puritán becsületességet, előmozdítani az erre vezető gondolatok egymás közötti kicserélését, küzdeni a bankokrácia ellen, a kaszt rendszert, sőt sikkaszt-rendszert kielégíteni, minél messzebb való kirándulások rendezése, társasjáték üzése, mint bujj-bujj-zöldág, hunyócska, bujóciska, komámasszony, hol a nyomom, erre futott a nyulacska, kuc, kuc...! stb.

A kör pecsétje: Fekete körszeggel egy hült hely képe.

A kör helyiségei: Hehe, ezt már nem mondjuk meg!

Tagfelvétel: A *Fürge Sikkasztók* Körének tagja lehet minden épeszü, tizennyolc éven felüli, köröző-levéllal rendelkező, pontos és szabályszerű személyleirással ellátott, de szabad lábbon levő oly karakteres egyén, aki legalább egy millió sikkasztót. Ötvenmillió feletti sikkasztó alapító; százmillió feletti, disztagságra formálhat igényt. Ez utóbbiak soraiból választják a tisztikart. (Jelenlegi elnökünknek kéri az aranykorona értékemelkedésének körülménye figyelembe vételét). A német és lengyel márkát, ugyisintén szovjet-rubelt sikkasztók minősítése devizaszűrés útján történik.

Pénztáros: A kör a célul kitűzött eszme érdekében pénztárost nem tart. A tagdíjakat és egyéb illetményeket ki-ki maga sikkasztja el.

A kari becsület: A kari becsület ellen vét, aki bármiféle illetményt befizet, aki sikkasztott pénzt visszafizet, ily célból egyezkedik, vagy éppenséggel jelentkezik a rendőrségen. A felsorolt esetek bármelyikéből kifolyólag a tagság megszűnik és a megtevédt embert megvetjük.

Feloszlás: A kör feloszlik, ha tagjainak kétharmadrészét a rendőrség elfogja. Ez a föltevés azonban éles ellentétben áll azon statisztikai kimutatóval, melynek bizonyossága szerint taglétszámunk rohamosan nő.

Személyi hír: Ügyvezető-igazgatónk, Kopinics Jenő ur nyári szabadságát megkezdve elutazott.

Mindennapi esetek... Risztity Száva pékmesternek a Zsitni (Gabona) téren lévő lakásának az udvarán a kutya megharapta Nikkelt. Már a 12 éves cselédeleányt. Mivel kétségtelenül meggyőződtek arról, hogy a kutya veszett, elszállították a leányt a novisadi Pasteur intézetbe.

Tisztújítás a sakkörben. A veliki becskerekai sakkör július hó 1-én tartotta meg rendezésű közgyűlését, amelyen a sakkör vezetősége Filkovic Boldizsár elnökkel, az elén, lemondott. Lemondásukat a közgyűlés tudomásul vette és a volt tisztikarnak jegyzőkönyvi köszönetet mondott a sakkör fellendítése érdekében kifejtett működésükért. Ezután a közgyűlés egyhangulag megválasztotta Dr. Slavkó Zsupanszkit elnöknek, Milenko Gerdec és Bozay Aladárt alelnöknek, Kreps Nikolát és Turinszki J-t titkárnak. Szabó Titust pénztárnoknak, Bajor Sándort háznagyának, Prodánovity B. és Senessy I-t felügyelőnek, Darvas N-t, Balázs Andort, Kremser Józsefet, Grünberger H-t, Goldberg M-t, Eckfeld, dr. Grubity Andreát, dr. Herzogot, Kemény Árpádot és Muskiny O-t pedig választmányi tagnak. A közgyűlés Filkovic Boldizsár volt elnököt és Joanovity Kosztá volt alelnököt a sakkör diszelnökeivé választotta meg egyhangulag.

Országos vásárok. Vranjevo július 7. és 8-ikán Pansevo július 12. és 13-án országos vásárt tartanak.

Megalakították az evangélikus egyházkerületet. Novi Sadról jelentí tudósítónk: A jugoszláviai evangélikus egyházak képviselői tegnap délelőtt kongresszusra gyűltek össze Novi Sadon, amelyen elhatározták, hogy megalakítják az egységes egyházkerületet egy világi és egy egyházi elnökkel az élén. Az egyházkerület felett, mint felsőbb fórum az egyházegyetem szolgál. Az egyházkerület hivatalos címe a következő: „Ágosta hitvallású evangélikus egyházkerület az SHS királyságban.” Egyházi elnöké a kongresszus ágner Gusztáv Adolf verbázi esperes, világi elnöké pedig Weisz Károlyt Pansevoról választották meg.

A bicska — döntőbíró. Sulyos kimenetelű verekedés történt tegnap Perlez községben. Miskovity Cseda esentai földműves a koresmában italozás közben összeveszett Obrend Máximával. Dulakodni kezdtek, majd ökölre mentek, a melynek folytatása — mint mindig — ezúttal is bicskázás volt. Miskovity kést rántott elő és ezzel ellenfelének a vállába szurt. Obrend életveszélyes sérüléseket szenvedett. Egyelőre a lakásán ápolják. A Perlezen tartózkodó Jovanovity Milenko központi főszolgabíró azonban elrendelte a késelő letartóztatását, amit a esendőrség fogatosított is.

Vakmerő betörés. Novi Sadról jelentí tudósítónk: Bradonovity Tósa novisadi kereskedőnek a Háltéren lévő lakásába eddig ismeretlen tettesek behatoltak és onnan kétszáz ezer dinár értéket vittek el. A rendőrség megindította a nyomozást. Eddigig több letartóztatás történt.

Utlevelék vizumozását eddig postán végeztük. Minthogy ez az eljárás hosszadalmasnak bizonyult, a mai naptól kezdve állandó kurirküldőnejezatot vezetünk be. Kérjük tehát az érdekelteket, hogy a Beogradban személyesen végzendő teendőket reánk bzní szíveskedjék. Banatska Trgovačka Agencija Veliki Bečkerek, Aleksandrova u. 27. Telefon 32.

Atutalások, hitellevelek és csek-kek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások áru kivitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Bečkerek. — Telefon 43 és 47.

Uj táncanfolyam. Mesznik Ferenc diák- és gyermektáncokurzusát július hó 9-én kezdődik a Kaszinó éttermében. Mesznik eddigi működése elég garancia arra, hogy ez a tanfolyam is sikeres lesz és a növendékek szakszerű kiképzést nyernek az összes modern táncokból. Tandíj kezdőknek száz dinár, haladóknak nyolevan dinár. A beiratások július hó 7-én kezdődnek délután 3—4 óra között a táncteremben.

Bélyeggyűjtők figyelmébe. Megjelent a „Philatelia bélyeggyűjtési folyóirat legújabb, 5-ik száma, bélyeggyűjtőknek különösen érdekes tartalommal. Ára 7 dinár. Kapható a „Torontál” kiadóhivatalában.

Atutalásokat és csekkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin Temesvár valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére valutabiztosításokat legújtanysabban eszközöl a Nagybecskerek Takarékpénztár, Veliki Bečkerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 16 Vezérigazgató 52.

Minden orvost érdeklő „Rendület az orvosi kamaráról” kapható a „Torontál” kiadóhivatalában. A füzet a népegészségügyi minisztérium rendeletének teljes magyar nyelvű szövege és ára 30 dinár.

Nikkelezni, galvanizálni Krausz-nál Veliki Bečkerek. Telefon 329.

Palesztinában is kigazítják a határt.

Jeruzsálem, jul. 2.

Az angol-francia határkiigazító bizottság befejezte munkáját, mely szerint Menúllah, Tel-Cai és Kfar-Giládi ismét Palesztinához tartozik. Már el is indult egy esendőrcsapat az új határ megszállására. A libanoni francia hatóságok is megtették előkészületeiket az új határ-állomások berendezésére, amelyek központi állomása a Kalat-es-Sakifi Litni-híd mellett lesz.

Régi fájó sebe volt Palesztina zsidóságának az Ijün-vidék elszakítása, amely a mostani határváltozással gyógyult be. Eddig Metúllah kolónistái el voltak szakítva a zsidó élet központjaitól, a beiruthi kormány minden héber ujságban, könyvben irredentizmust látott, behozatalukat megtiltotta és csak safédi és rospinnai fuvarosok útján esempészték be palesztinai sajtótermékeket. Télen, mikor az eső miatt rosszak az utak, hónapokig el voltak zárva testvéreiktől.

Fehér és színes filckalapok

érkeztek! Filckalapok vasalását vállalom Nyári ruhákban nagy a választék. Ügyes, önállóan dolgozó kisasszonyt jó fizetéssel felveszek. 1265 ASZLÁNYI JULIA kalap- és nőidivatertme.

Sport

A göteborgi kis olimpiasz. A kis olimpiasz ünnepélyes megnyitása után, amely diszfolyonmlásból és tisztelgésekből állott, megkezdődött az atlétikai verseny. Az első nap eredményei:

400 m. gátfutás: 1. Willen (finn) 55-5 mp. 2. Somfay (amgyar) 55-6 mp. 3. Pettersen (dán) 57-5 mp. Félpályáig Somfay vezetett, biztos nyeronék látszott, mikor elaprózott lépésekkel rosszul masodik a gátakat és két méterrel veszik.

800 m. síkfutás: 1. Johnson 1 p. 57-5 mp. 2. Paulen (Holland). 3. Jensen (svéd), Fonyó (magyar) helyezetlen.

5000 m. síkfutás: 1. Wiede (svéd) 15 p. 08-4 mp. 2. Bachmann (svéd). 3. Rastass (finn). Wide könnyen győz. Kulcsár (magyar) helyezetlen. Nurmi (finn) nem indult.

Távolugrás. 1. Tunlos (finn) 731 cm. 2. Abrahamson (svéd) 719 cm. 3. Hoff (norvég) 713 cm. Haluska és Molnár (magyar) helyezetlenek.

Sulydobás: A selejtező folyamán a magyarok Csejthey és Eördögh kiestek.

100 m. síkfutás: Gerő előfutamban Gerő 10-8 mp. alatt győzött.

Középfutamok. 1. előfutam: 1. Carr (Ausztrália) 10-8 mp. 2. Houben (német) 10-9 mp.

2. előfutam: 1. Gerő (magyar) 10-8 mp. 2. Imbach (Svájc) 10-8 mp. 3. előfutam: Drovch (holland) 11 mp. 2. Friedrich (német) 11 mp.

Uzás.

Magdeburg. A göteborgi olimpiádra induló magyar uszók Magdeburgban starthoz álltak. A pontversenyben első Budapest és Magdeburg.

Vízipótló.

Magyarország—Németország = 5:3.

Football.

Svájc—Norvégia = 2:0 (0:0). Svédország—Németország = 2:1 (1:0).

Mi készül a jövő szezonra?

Magyar drámairók nyilatkozatai.

— Budapesti tudósítónk jelentése. —

Budapest, jul. 2.

Errefelő már el is felejtettük, hogy ott, ahol van színház, ilyenkor szokott vége lenni a színházi szezonnak. A záporpróba után néhány hétre zárva maradnak a színházak kapui, kihal a színpad, csak az igazgatói irodákban folyik serényen a munka a jövő színi évad programjának összeállítására. A jövő szezon műsorának titkait hét lakat alatt őrzik még a színházak: a közönség kíváncsiságát csak úgy elégítheti ki a fürge riportter, ha sorra járja a tehetséges és kevésbé tehetséges, népszerű szerzőket az az indiszkrét kérdéssel, hogy mik a tervei a jövő szezonra? Az ismertebb magyar színpadi szerzők a következő válaszokat adták erre a kérdésre:

— Már két éve dolgozom egy történelmi drámán. Címe: A vadkan. A darab Boeckay korában játszódik le. Révay Ferenc báró és Horváth Zsuzsanna a főhősök. Ezeknek a házassága rendkívül szenzációs válpör volt abban az időben. Az országgyűlés két ízben hozott törényt annakidején — oly nagy eset volt ez. Nem is tudom, hogy történelmünkben előfordult-e még ilyen eset. Egy epizódját dolgoztam fel drámává a történetnek, amelyek, azt hiszem, hogy a férfi és nő közötti viszonyt megvilágítja. Moricz Zsigmond.

— Egyelőre még csak azon gondolkozom, mikor kezdjek azon gondolkozni, hogy mit írok a jövő szezonnak? Heltai Jenő.

— Van elég témám, tervem. Ma még csak annyit irhatok meg, hogy készül egy darabom a Nemzeti Színház számára a megbeszélés szerint augusztus 31-ig adom át a Nemzeti Színház igazgatójának. A darab milieuje az előkelő társadalom, mégse merném azt írni róla, hogy társadalmi színmű, mert nem annyira társadalmi, mint inkább lelki problémákkal foglalkozik. Különben a színház december hó folyamán az Isten várát is újra műsorra tűzi. P. Ábrahám Ernő.

— A könyv akkor van készen, midőn a nyomdából kikerül, — a szindarab az első előadás napján. Nehéz tehát egy szindarabírónak egész határozottan azt mondani, hogy: készen vagyok. Mégis, amennyire ez egyáltalán

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálást és vasuti szállításból eredő mindennemű viszkerezéseket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Becskerek, Etvesova u. 5.

lehetséges, mondhatom, hogy teljesen készen van egy háromfelvonásos szindarabom, műfajára nézve: női portait, — egy huszonöt éves fiatal nő nagy szeretettel készített rajza. És azonkívül egy háromfelvonásos drámám — de ezen még dolgoznom kell. És készen van: majdnem időrendi pontosságban a következő tíz év egész munkaanyaga. Tulajdonképpen ez volt az utóbbi esztendőim igazi termése. Lengyel Menyhért.

— Délután 3-tól este 9-ig Bodnár Lujza vagy Kisfiam című érzelmes színművön dolgozom. Este 11-től hajnali 3-ig Kleopátrát írom és hajnali 3-tól reggeli 7-ig János király-t. Aztán lefekszem. Szomorv Dezső.

— Két rész: huszonhét kép. Műfaj: moralitás. Címe még nincs. Molnár Ferenc.

— Két témám van, egy drámái és egy vígjátéki. Mind a kettő erősen foglalkoztat, ma még nem tudom megmondani, melyiket dolgozom fel. Azt sem határoztam meg el, hogy melyik színháznak nyújtom be új darabomat. Valószínű, hogy egyik-másik régi darabom felújításra kerül az új szezonnban. Földes Imre.

— Szindarabot egyelőre nem szándékozom írni. Most egy történelmi regényen dolgozom, amely a tizenhatodik század vége felé játszódik le Erdélyben. — Herczeg Ferenc.

— Szindarabot nem írok, semmiféle szépirodalmi munkám nem készül. Időmet esztétikai munkák kötik le. Madáchról kisebb tanulmányt írok a Kisfaludy-Társaság októberi ünnepségére. Voinovich Géza.

Mint Látható, némelyik interjú fenyegetésnek is beillik.

Helybeli nagyobb iparvállalatnál kifutóleány

azonnali belépésre felvétetik.

1263

Cím a Torontál kiadóhivatalában.

A Solyom-féle sörcsarnokban
egy megbízható

főlíró

1272

felvétetik azonnali belépéssel.
Fizetés megegyezés szerint.

Az International

— Moziban egy —

jegyszedő

azonnal felvétetik.

Teljesen új, használatlan

Hofherr-Schranz

&

Clayton-Shuttleworth

gyártmányu

1271

magánjáró

gőzcséplő

készlet

eladó. — Azonnal átvehető.

Braun Marcel

gépkereskedő

V. Becskerek. Telefon 106.

A kiadóhivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Egy 40 éves, gyermektelen
özvegy asszony férjhez
menne egy 45-50 éves jobb-
módu férjhez, esetleg iparos-
hoz. Leveleket „Komoly”
jellegre a kiadóba kér.

1260

HÁZ

szabadkézből eladó, vétel
esetén a lakás azonnal átvehető

1250

Aranyeva (Arany János) u. 2919.

Fényképezési szaküzlet

MIMOSA, N. S. G. BAYER,
SATRAP, HAUF, PERUTZ,
AGFA, VERAX és LEINER
gyártmányok gyári lakata

Szakképzészek eredeti

gyári áron!

Kérjen árajánlatot! 859

Kosmetika Foto-Sport

Sombor, SHS.

Csak 8 napig érvényes ár!

A magyar és a világirodalom
10 gyönyörű kötete — csak
1400 magyar korona.

TARTALMA:

Babits Mihály: Wilde Oszkár verseiből.
Bacsányi János költeményei Jubiláris
kiadás.

Endre Károly: Az ember, aki járva jár.

Füst Milán: Vátoztatnod nem lehet.

Kemény Simon: Balkon.

Peterdi Andor: Sátor alatt.

Rabindranath Tagore költői műveiből.

Somlyó Zoltán: Sötét baldachin.

Szegedi István: Gyöngyvírág.

Wilde Oszkár: A readingi feyház
balladája.

Megrendelhető a pénz előzetes beküldése
mellett akár magyar koronáért, akár
magyar koronának napi kurzuson való
átszámítása mellett dinár értékben az

ORIENT

hirlapirodnál Veliki Becskereken.

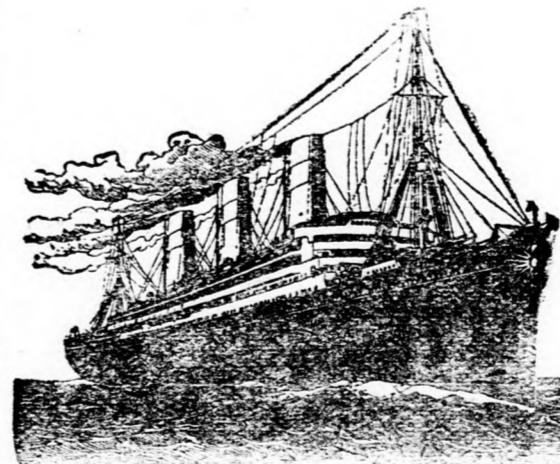
„HAMBURG-AMERIKA LINIE“

közös szolgálat az

„UNITED-AMERICAN LINES INC“-vel.

Jugoszláviai főképviselője:

J. G. Drašković, Zagreb.

Az utasok részére a legmodernebb gyors- és postagőzösök I., II. és III. osztályu fülkékkel.

„Hamburg—Amerika Linie“ legjobb és legkellemesebb összeköttetés Délamerikával.

Felvilágosításokkal költségmentesen szolgál a kivándorlási iroda:
J. G. DRAŠKOVIĆ, Zagreb, Cesta „B“ br. 3. (az állami vasutalomás mellett)
vagy fiókjai:

Beograd, Balkanska ulica 25. — Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.
904 és képviselői:

Sitoj, Gjodje J. Dimitrijević & Co., Boulevard Kralja Aleksandra 187.
Veliki Becskerek, Dušan Lj. Mihajlović, Kralja Petra trg 4. —
Šušak, Jovo Gj. Ivošević. — Split, Ante Buić, Dioklecijanova obala 13.

Gruž, Ivo Lovričević.

— Az utasokat az uton a társulat egyik tisztviselője kíséri. —

BERSON

gummisarok és gummitalp
OLCSÓBB lett!

1262